

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 94/2019-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojka (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Romanom Juríkom, PhD., M. Flengera 4, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základného práva na ochranu spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 5 Co 123/2018-191 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. septembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej aj „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva na ochranu spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie (ďalej aj „charta“) uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 5 Co 123/2018-191 (ďalej aj „napadnuté uznesenie odvolacieho súdu“).

2. Keďže k ústavnej sťažnosti nebolo pripojené podľa § 43 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľky a k ústavnej sťažnosti nebola pripojená ani kópia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v zmysle § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde na odstránenie uvedených nedostatkov (výzvou na odstránenie nedostatkov návrhu č. k. Rvp 1562/2019-7 zo 17. septembra 2019, ktorú prevzal právny zástupca 3. októbra 2019).

3. Právny zástupca sťažovateľky v reakcii na túto výzvu doručil ústavnému súdu aj požadovanú kópiu napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, ktorým malo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľky podľa ústavy, listiny, dohovoru a charty (bod 1).

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

7. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v argumente, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie je arbitrárne, čo zakladá porušenie označených práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a charty v bode 1.

9. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že napriek právnomu zastúpeniu sťažovateľky jej ústavná sťažnosť ani po osobitnej výzve ústavného súdu kvalifikovanému právnomu zástupcovi nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Rozhodujúcim nedostatkom ústavnej sťažnosti je v tomto prípade nepredloženie kópie údajne arbitrárneho napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v stanovenej lehote (a ani do času predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti, pozn.), ktorým malo dôjsť k porušeniu jej označených práv, napriek tomu, že právny zástupca sťažovateľky bol vo výzve ústavného súdu zo 17. septembra 2019 výslovne upozornený, že ak túto kópiu nepredloží (§ 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde), bude ústavná sťažnosť odmietnutá pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

10. Ústavný súd obiter dictum a bez právne významnej ambície zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov poznamenáva, že ak závery v napadnutom uznesení odvolacieho súdu skutočne korešpondujú tvrdeniam v ústavnej sťažnosti, ústavný súd ich považuje z hľadiska ústavnej udržateľnosti za problematické.

V prvom rade, keďže sťažovateľka na ochranu jej práv nemá dôvod rozširovať okruh účastníkov konania o žiadne osoby vrátane manžela (v tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 679/2001 z 3. apríla 2002), odvolací súd vyslovením právneho názoru o nutnosti rozšírenia okruhu účastníkov konania vytvára nielen pre sťažovateľku, ale aj pre nového účastníka konania, najmä čo sa týka nákladov (trov) konania, procesne nelichotivú situáciu a hrozbu následnej zodpovednosti, pretože takémuto účastníkovi v spore by celkom zjavne nesvedčila vecná legitímácia, s čím procesné právo spája zamietnutie žaloby vo vzťahu k vecne nelegitimovanej osobe.

Okrem toho z pohľadu obsahovej náplne základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) adresovanej kvalite odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu je namieste požiadavka, aby odvolací súd na základe skutkových okolností súdnej veci („nebanková“ povaha spoločnosti [REDACTED], zjavne voči spotrebiteľom používajúcej formulárové zmluvy) konfrontoval svoj názor, podľa ktorého na základe posudzovanej zmluvy „nejde o spotrebiteľskú zmluvu“, s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), napríklad s jeho výrokom v rozsudku vo veci C- 74/15 z 19. 11. 2015 (Dumitru Tarcău a Ileana Tarcău proti Banca Comercială Intesa Sanpaolo România SA a i.). Splnenie tejto povinnosti potom prirodzene otvára ďalšie právne významné otázky koncentrujúce pozornosť predovšetkým na procesno-právne podmienky aplikácie kategórie nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách (nielen zo strany súdu prvej inštancie, ale aj odvolacieho súdu; rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-397/11 z 30. 5. 2013 (Erika Jörös proti Aegon Magyarország Hitel Zrt.), na okolnosti predmetnej veci sťažovateľky inter alia aj vo vzťahu k nepomeru medzi formálne dohodnutou a skutočnou výškou pôžičky, čo bolo v spotrebiteľských úverových vzťahoch rovnako predmetom posudzovania (rozsudok vo veci C-377/14 z 21. 4. 2016, Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti Finway a. s.).

11. Ústavný súd vzhľadom na uvedené preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí (obdobne napr. I. ÚS 270/2019, I. ÚS 351/2019).

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2019

Mojmír Mamojka
predseda senátu